

Халықаралық құқық

Орындаған: Тоғайбекова А.Т

Қабылдаған: Көшербаев С.Б

Мазмұны

Жоспар:

1. Ежелгі Қытай
Философиясы

2. Ежелгі Қытай
Мифологиясы

3. Ежелгі
Индияның
философиясы

4. Ежелгі
Индияның
мифологиясы

Қорытынды

- *Қорытынды*
- *Пайдаланған әдебиеттер*

Халықаралық құқық

Халықаралық құқық — халықаралық қатынаста мемлекет пен басқа қатысушылар (субъектілер) арасындағы қатынасты реттейтін заңдық принциптер мен нормалардың жиынтығы.

Халықаралық жұртшылық құқықтың негізгі принциптері:

1. күш пен қауіп-қатерді күшпен қолданбау,
2. халықаралық дауларды бейбіт жолмен шешу,
3. басқа мемлекеттердің ішкі ісіне,
4. құқықтендігі мен халықтардың өз жолын анықтауына араласпау,
5. мемлекеттердің ынтымақтастығы мен егеменді тегендігі,
6. міндеттемелерді ерікті түрде орындау.

Халықаралық жеке құқық

- Халықаралық жеке құқық дербес құқық саласы ретінде, заң ғылымының саласы ретінде және дербес оқу пәні ретінде тек ХІХ ғ. жартысында қалыптасты. Ал Қазақстан Республикасында халықаралық жеке құқыққа деген қызығушылық тек қоғамымызда саяси және экономикалық өзгерістер енгізіле бастағаннан бастап пайда болды.

Халықаралық жеке құқық ұлттық құқық болып табылады, бірақ ол халықаралық жария құқығы мен шетел құқығымен тығыз байланыста жүріп отырады. Халықаралық құқық пен жария құқығының мақсаты бір - әр түрлі саладағы халықаралық қызметтестікті күшейту. Бірақ халықаралық жария құқықта басты орынды мемлекеттердің саяси қарым-қатынастары басымдыққа ие.

Халықаралық жария құқық

Халықаралық жария құқық - негізінен мемлекетаралық қатынастарды реттейді.

Халықаралық жария құқықтың қызмет етуі үшін мынадай мәселелер өзекті болып табылады:

- Халықаралық құқық мемлекеттің көпшілік таныған нормалары мен қағидаларын сақтауын міндеттей келе, олардың сыртқы саясаты мен дипломатиясын шектеп отырады;
- Халықаралық құқық сонымен бірге сыртқы саясат пен дипломатияның дамуы үшін негіз бола алады;
- Халықаралық құқық сыртқы саясат пен дипломатиялық қатынастарға қатысушы органдардың қызметін реттейді;

Халықаралық жария құқық өзінің жүйесінде дипломатиялық және елшілік құқық салаларын зеттейді.

Дипломатиялық құқық – бұл дипломатиялық қызметті жүзеге асыру үшін мемлекеттер арасындағы, мемлекеттер мен халықаралық құқықтың басқа да субъектілері арасындағы қатынастарды реттейтін халықаралық құқықтың саласы

Қайнар көздері:

1. 1961ж. дипломатиялық қатынастар туралы Вена Конвенциясы (ҚР 1993ж. қосылуы);
2. 1963ж. консулдық қатынастар туралы Вена Конвенциясы;
3. 1975ж. универсалды сипаттағы халықаралық ұйымдармен қатынастарда мемлекеттердің өкілдіктері туралы Вена Конвенциясы
4. 1973ж. халықаралық қорғауды пайдаланатын тұлғаларға, соның ішінде дипломатиялық агенттерге қарсы қылмыстарды жою және жазалау туралы Конвенция

Халықаралық құқықтың қайнар көздері

Халықаралық жеке құқықта қайнар көздің 5 түрі бар:

- 1) халықаралық келісімдер;
- 2) ішкі заңнама;
- 3) сот және арбитраждық тәжірибе;
- 4) әдет – ғұрыптар
- 5) ілімдер.

Халықаралық құқықтың қайнар көздері – бұл халықаралық -құқықтық нормаларды көрсететін формалар.

Оның 4 түрі бар:

- 1) Халықаралық келісімшарт;
- 2) Халықаралық – құқықтық әдет – ғұрыптар;
- 3) Халықаралық конференциялар мен мәжілістердің Қорытынды Актілері;
- 4) Халықаралық ұйымдардың резолюциялары.

Халықаралық ұйымдар

Халықаралық үкіметаралық ұйымдарда егемендік болмайды, өз территориясы, тұрғыны мемлекеттің өзге де атрибуттары болмайды. Олар халықаралық құқыққа сәйкес келісімшарт негізінде егеменді субъектілерінен құрылады .

Халықаралық ұйымдардың негізгі қатынастары

1. Халықаралық нормаларды құруға қатысу

құқығы;

2. Нақты биліктік өкілеттіктерді ұйым

органдарының пайдалану құқығы;

соның ішінде орындалуы міндетті шешім

қабылдауға құқық;

3. Ұйымға және оның

қызметкерлеріне берілген артықшылықтармен им

мунитеттерді пайдалану құқығы;

4. Қатысушылары арасындағы дауларды

қарастыру құқығы;

Халықаралық ұйымның белгілеріне мыналар

жатады:

- халықаралық Жарғылық шарттың болуы;

- белгілі бір мақсаттардың болуы;

- сәйкесінше ұйымдық құрылымы: тұрақты органдар жүйесі және штаб-пәтері болуы;

- мүше мемлекеттер құқығы мен міндеттерінен ажыратылатын өзіндік құқықтары мен міндеттерінің болуы;

- халықаралық құқық нормалары мен қағидаларына сәйкес құрылуы;

- үш және одан да көп мемлекеттер мүшелігі жатады

**Н. Мұқаметханұлы, Ф. Жұматай,
Ж. Медетқанов**

**ҚАЗІРГІ ЗАМАНДАҒЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ҚАТЫНАСТАР ТАРИХЫ
(1918-1945 ж.)**

Оқу құралы

дипломатиялық және
мемлекеттік құжаттарды
рәсімдеу

Сафура Бәрібаева

**Қазақ тілінде
ДИПЛОМАТИЯЛЫҚ ЖӘНЕ
МЕМЛЕКЕТТІК ҚҰЖАТТАРДЫ
рәсімдеу**

Оқу құралы

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АЛМАТЫ АҚПАРАТТЫҚ
ОРТАН

Негізгі әдебиеттер:

1. Халықаралық құқық. Дәрістер курсы./Г.Б.Хан және т.б. редак. –Алматы: ҚазГЗУ, 2003.-472 б.
2. Кулжабаева Ж.О. Международное публичное право.- Алматы,2002.-467 с.
3. Сарсенбаев М.А. Международное право. – Алматы: Жеті Жарғы, 1996.

*Назарларыңызға
рахмет!!!*